

PYYNTÖ KIRJALLISESTA KUULEMISESTA HALLITUKSEN TIEDONANTOON

Plan International Suomi kiittää mahdollisuudesta kuulemiseen. Yhdenvertainen Suomi on edellytys kaikille paremman yhteiskunnan ja ihmisoikeuksien toteutumiselle. Hallituksen tiedonannon tulee olla alku aidolle muutokselle hallituskauden työssä. Toivomme hallituksen puuttuvan kanssamme erilaisiin syrjinnän muotoihin ja risteävään epätasa-arvoon Suomessa. Vastauksemme kuulemispyynnön kysymyksiin:

YHDENVERTAINEN SUOMI -OHJELMAN KOLME KESKEISINTÄ TAVOITETTA, JOIHIN TULISI KIINNITTÄÄ ENEMMÄN HUOMIOTA

Kaikki ohjelman kahdeksan tavoitetta vaatii enemmän huomiota ja toimia, sillä yksikään ei ole edennyt riittävästi. Tavoitteista olennaisin on: *Tunnistetaan ja puretaan yhteiskunnan eriarvoistavia rakenteita*. Syrjintä, rasismi ja epätasa-arvo ovat syvälle juurtuneita normeja ja käyttäytymismalleja. Niiden purkaminen vaatii rakenteisiin puuttumista.

OHJELMAN TOIMENPITEET, JOTKA OVAT OLLEET ERITYISEN HYÖDYLLISIÄ

- Koko väestön tietoisuuden edistäminen rasismista ja siihen puuttumisesta, aikuisten medialukutaidon sekä valeutisten ja vihapuheen tunnistamisen vahvistaminen.
- Kansalaisyhteiskunnan osallisuutta rasisminvastaisessa työssä tukevat hankkeet, toimintatavat ja rahoitusmahdollisuudet.
- Opettajien ja muun kouluhenkilökunnan osaamisen lisääminen antirasistisesta kasvatustyöstä sekä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen. Olemme havainneet oppilaitoksissa valtavan tarpeen mm. antirasistisen osaamisen kehittämiseksi. Opetushallituksen rahoittaman koulutushankkeemme kautta olemme voineet tukea oppilaitosten yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotyötä.

MUUT ASIAT, JOTKA HALUAMME NOSTAA ESILLE YHDENVERTAISUUDEN, TASA-ARVON JA SYRJIMÄTTÖMYYDEN EDISTÄMISEKSI SUOMALAISESSA YHTEISKUNNASSA

Suomessa tarvitaan laajoja politiikkatoimia, resursointia, osallistavaa suunnittelua sekä ylivaalikautista sitoutumista. Emme näe hallitusohjelmassa yhteiskuntaa tarpeeksi muuttavia uudistuksia tasa-arvon, syrjimättömyyden ja yhdenvertaisuuden saralla, eikä rasismia mainita kertaakaan. Tiedonannolla tavoitellaan yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämistä, ja olemme todella iloisia tiedonannon mandaatin laajuudesta. Tämä on Yhdenvertainen Suomi -toimintaohjelmaa laajempi tehtävä. Ehdotamme, että tiedoksianto käynnistää seuraavat kahdeksan toimenpidettä:

- Yhdenvertainen Suomi -toimintaohjelman jatkaminen, seuraaminen ja resursointi toteutukselle.
- Vahvempi tuki nuorten globaaliin toimijuuteen ja maailmankansalaisuuteen kasvamiselle. Globaalikasvatuksen rahoituksen selkeä kasvu toimijoille, jotka tavoittavat väestöä valtakunnallisesti.
- Hallitus kokoaa kokemuksia ja näkemyksiä nuorilta, jotka kohtaavat rasismia ja syrjintää arjessaan ja joiden ääni kuuluu usein heikommin.
- Tiedon ja tuen saatavuuden lisääminen rasismia ja syrjintää kokeville. Rasismin eri muodoista tiedottaminen ja kouluttaminen laajasti yhteiskunnassa.
- nallisesti kattavasti.
- Hallituksen keskeisissä uudistuksissa arvioidaan vaikutukset haavoittuviin väestöryhmiin ja sukupuolten tasa-arvoon. Taloussuunnittelussa käytetään lapsi- ja sukupuolivaikutusten arviointia.
- Kansalaisyhteiskunta kutsutaan poikkihallinnollisen tasa-arvo-ohjelman laatimiseen, tasa-arvopoliittisen selonteon päivitykseen ja kotoutumispolitiikan uudistusten valmisteluun.
- Tuen lisäys demokratiakasvatukselle, jossa korostuu yhteiskunnan pyrkimys tasa-arvoon, yhdenvertaisuuteen ja syrjimättömyyteen.
- Mikäli nuorisoalan osaamiskeskusten toimintaa jatketaan, toimii yksi jatkossa konsortiona globaalikasvatusteemoille sekä globaalikasvatuksen pedagogisen osaamisen kehittämiseksi.

Lastenoikeusjärjestönä näemme huolestuttavaa kehitystä yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden tiellä. Sukupuolittunut häirintä verkossa ja sen ulkopuolella on uhka erityisesti tytöille ja naisille. Seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvat nuoret kokevat vihamielisyyttä ja vähättelyä. Vähemmistöihin kuuluvien nuorten huoli rasismista ja syrjinnästä on viime kuukausina kasvanut. Toiminnassamme mukana olevilla nuorilla on vähän tai ei lainkaan tietoa siitä, mistä syrjintään ja rasismiin saa tukea ja apua. Tieto ei saavuta riittävän hyvin ihmisiä, joita rasismi koskettaa.

Suomi on nähty tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edelläkävijänä, mutta aseman lunastaminen vaatii jatkuvaa kehittämistä. Niin kotimaassa, kuin kantamalla globaalia vastuuta heikommassa asemassa olevista ihmisistä ja kehittyvistä maista. Globaalikasvatuksen ja demokratiakasvatuksen edistäminen tukee suomalaisten ymmärryksen lisääntymistä maailmasta omaa elämänpiiriimme ulkopuolella. Ulkoministeriön viestintä- ja globaalikasvatuksen (VGK) tuen arvioinnin 2015–2020 mukaan Kansalaisjärjestöjen rooli globaalikasvatustyön valtavirtaistamisessa koulumaailmaan on ollut merkittävä. Hankkeet ovat saavuttaneet omat asetetut hanketavoitteensa hyvin ja yksi keskeisiä saavutuksia on ollut moniäänisen ja moniarvoisen kansalaisyhteiskunnan tukeminen. Rahoitustaso globaalikasvatukselle on ollut paikoin pientä. Tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja syrjimättömyyden edistämiseksi hallitukselta olisi vaikuttava teko lisätä tukea globaalikasvatukselle.

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Ossi Heinänen".

Ossi Heinänen
Pääsihteeri
Plan International Suomi

Plan International Suomi on lastenoikeusjärjestö, joka haluaa oikeudenmukaisen maailman, jossa kaikkien lasten oikeudet ja tasa-arvo toteutuvat. Siksi Plan parantaa erityisesti kehitysmaiden tyttöjen elämää ja suojelua.